

Razlike u manifestaciji nepoželjnih ponašanja djece rane školske dobi tijekom provedbe kinezioloških aktivnosti s obzirom na spol

Odgoj danas za sutra:

Premošćivanje jaza između učionice i realnosti

3. međunarodna znanstvena i umjetnička konferencija Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu Suvremene teme u odgoju i obrazovanju – STOO4 u suradnji s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti

Jelena Alić¹, Smiljana Zrilić¹, Marko Džaja²

¹University of Zadar, jelenacetinic@net.hr, szrilic@unizd.hr

²Katolička osnovna škola Ivo Mašina, Zadar

Sekcija - Kineziološka edukacija i sport

Broj rada: 61

Kategorija članka: Izvorni znanstveni članak

Sažetak

Cilj istraživanja je utvrditi postoje li statistički značajne razlike u učestalosti pojave neprihvatljivih oblika ponašanja tijekom provedbe kinezioloških aktivnosti kod učenika rane školske dobi s obzirom na spol ispitanika. Istraživanje je provedeno na 199 učenika četvrtih razreda primarnog obrazovanja osnovnih škola Zadarske županije. S obzirom na kriterij podjele prema spolu ispitanika, uzorak je podijeljen na dva sub-uzorka; učenice: N = 104 i učenici: N = 95. Učestalost pojave neprihvatljivih oblika ponašanja ispitana je prigodnim upitnikom koji je osmišljen u svrhu provedbe istraživanja. Tvrdnje unutar upitnika podijeljene su na četiri skale: skalu nedoličnog verbalnog izražavanja, skalu agresivnosti, skalu odnosa prema autoritetima - učitelju, skalu odnosa prema autoritetima - roditeljima i skalu nemarnosti prema obvezama (u školi i u obitelji). Sudionici istraživanja izražavali su učestalost pojave neprihvatljivih ponašanja na skali raspona od 1 do 5 (1 - nikad; 2 - rijetko; 3 - ponekad; 4 - često; 5 - uvijek). Razlike prema spolu ispitanika testirane su t testom. Rezultati istraživanja ukazuju kako postoje statistički značajne razlike učestalosti provedbe neprihvatljivih oblika ponašanja tijekom provođenja kinezioloških aktivnosti između dječaka i djevojčica primarnog obrazovanja. Prema navedenim rezultatima dječaci u odnosu na djevojčice pokazuju veću učestalost postojanja neprihvatljivih ponašanja na svim skalama. Dobiveni rezultati istraživanja ukazuju na činjenicu da prilikom osmišljavanja i provedbe intervencija koje imaju za cilj reduciranje neprihvatljivih oblika ponašanja posebna pažnja treba biti usmjerena prema dječacima.

Ključne riječi:

agresivnost; nemarnost; neprijemeno ponašanje; razlike; učenici

Uvod

Integracija učenika u socijalno i društveno prihvatljivo funkcioniranje u školi kod nekih učenika, zbog njihove neuspješne prilagodbe, rezultira manifestacijom različitih oblika nepoželjnih ponašanja. Nepoželjno ponašanje definira se kao ponašanje koje odstupa od normalnog ponašanja za određenu dob, spol, situaciju i okolinu. Odnosi se na unutarnji svijet djeteta te stvara probleme njemu samome ili njegovoj okolini (Jukić Lušić, 2006). Bouillet i Uzelac (2007) navode kako su nepoželjna ponašanja djece obilježene osobnim izražavanjem negativnog stava i mišljenja prema odgojiteljima u obitelji, izvan obitelji, prema svojoj braći i sestrama, vršnjacima, prema radu i učenju te prema pozitivnim socijalnim standardima i normama. Koller-Trbović (2004) određuje nepoželjna ponašanja djece kao ona gdje učenici i mladi čine štete i/ili probleme sebi samima ili drugim osobama naglašavajući kako se njihov razvoj kreće od blagih, manje ometajućih i najčešće u manjoj mjeri primjetnih do onih težih, očividnijih i opasnijih nepoželjnih ponašanja. Maddeh, Bennour i Souissi (2015) nepoželjna ponašanja definiraju kao ona ponašanja koja remete školske aktivnosti, posebno ponašanja koja ometaju učitelje i/ili učenike tijekom nastave (Maddeh i sur., 2015). Učiteljima ovakva nepoželjna ponašanja od strane učenika ometaju normalan tijek nastavnih aktivnosti za vrijeme sata, izravno utječu na smanjenje efektivnog vremena nastavnog rada zbog stalnih opomena, što nadalje dovodi do nemogućnosti realizacije planiranih aktivnosti programiranih nastavnim planom i posljedično slabijeg akademskog uspjeha (Sulbaran i Leon, 2014).

Na satu Tjelesne i zdravstvene kulture (TZK), kao i kod provedbe ostalih organizacijskih oblika rada osnovnog i diferenciranog plana i programa kurikuluma nastavnog predmeta TZK-a, kod nekih učenika pojavljuju se određene manifestacije nepoželjnih ponašanja. Takva ponašanja grupiraju se u lakše uočljiva i teže uočljiva nepoželjna ponašanja. Prema Zrilić, Klasnić i Đuranović (2023) u lakše uočljiva nepoželjna ponašanja spadaju: agresivnost, laganje, neposluh, prkos i nedisciplina, a u teže uočljiva ponašanja spadaju: plašljivost, povučenost, potištenost, razmaženost, pretjerana uzornost, nemarnost, nametljivost te krađa. Sulbaran i Leon (2014) pak u nepoželjna ponašanja ubrajaju: agresivnost, dosađivanje, nedisciplinu, nepristojnost, iskrivljavanje istine, deficit pažnje i distanciranje. Sat TZK interaktivne je i natjecateljske prirode što može doprinijeti učestalijoj pojavi nepoželjnih ponašanja (Busca, Ruiz i Rekalde; 2014). U dosadašnjim istraživanjima navode se tri glavna čimbenika koji doprinose manifestaciji nepoželjnih ponašanja na satovima TZK-a. Prvi čimbenik je natjecateljska situacija koja se primjerice pojavljuje u sportskim i štafetnim igrama te motorički zadatci gdje učenici trebaju postići „bolji rezultat“ od protivnika ili ga „nadačati“ u svom postignuću (Banos, 2021). Kao drugi čimbenik navodi se monotonija i dosada na satu TZK-a koja je rezultat neadekvatnog odabira metoda rada, metodičkih organizacijskih oblika rada i nezanimljivo osmišljenog sata TZK-a (Olweus i Breivik, 2014). Treći čimbenik koji pospješuje pojavu nepoželjnih ponašanja na satu TZK-a je nezadovoljstvo kineziološkim sadržajima koji se provode, a koji učenici ujedno doživljavaju manje atraktivnim (Banos, 2020). Nasuprot tomu, u dosadašnjim istraživanjima se navodi kako uživanje na satu TZK-a i zadovoljstvo mogu umanjiti pojavnost nepoželjnih ponašanja, a upravo je učitelj ključan faktor koji može učenike više zainteresirati za sat TZK-a te planirati kineziološke sadržaje u kojima će učenici uživati tijekom tjelesnog vježbanja (Banos, Barretos-Ruvalcaba i Baena-Extremera, 2019). Uz navedeno, mora se naglasiti da konfliktne situacije koje mogu nastati na nastavi TZK-a nisu rijetke iz razloga jer je emocionalna razina opterećenja učenika vrlo izražena. Prema Neljaku (2013) učestalost i vrste konfliktne situacije na satu TZK-a ovise prije svega o obilježjima učenika u određenom razrednom odjelu, a mijenjaju se po razvojnim fazama kroz koje učenici prolaze. U razrednoj nastavi, a prema Nacionalnom kurikulumu za nastavni predmet TZK-a (NN/27, 2019) provode se različite nastavne teme koje,

između ostalog, mogu potaknuti pojavnost nepoželjnih ponašanja kod učenika. Kod nekih učenika nastavna tema „Dječji nogomet“, koja se provodi u četvrtom razredu osnovne škole, zbog visokog emocionalnog opterećenja i natjecateljskog karaktera može dovesti do nepoželjne agresivnosti u kontaktu s učenicima protivničke ekipe, nadalje, laganja u smislu nepoštivanja pravila igre, nedisciplini, prkosu i neposluhu u izvođenju faula i slično. S druge strane, u takvom okruženju može se manifestirati plašljivost i potištenost učenika koji se nalaze u protivničkoj ekipi u odnosu na ekipu u kojoj je agresivan, neposlušan i nediscipliniran učenik. Nemarnost učenika na satovima TZK-a najčešće se povezuje s nebrigom oko nošenja opreme (sportske obuće i odjeće) koja je ujedno i dio vrednovanja učenika u sklopu predmetnog područja TZK-a. U postojećem kurikulumu nastavnog predmeta TZK-a kao odgojno obrazovni ishod iz predmetnog područja „D: Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja“, kao jedan od ishoda koje učenik treba steći, pod točkom 2.1., navodi se kako učenik „... brine o opremi za tjelesno vježbanje“ (Kurikulum nastavnog predmeta Tjelesna i zdravstvena kultura za osnovne škole i gimnazije, 2019), stoga nemarnost u tom pogledu može imati posljedice na jedan od elementa vrednovanja učenika. Prevencija nepoželjnog ponašanja uključuje djelotvornu primjenu preventivne intervencije (Bašić, 2009). Budući da nepoželjna ponašanja na satu TZK-a mogu predstavljati prepreke u razvoju kvalitetnih socijalnih odnosa među učenicima, nužno ih je na vrijeme uočiti i provoditi postupke usmjerene na smanjenje pojavnosti takvih oblika ponašanja.

Rezultati dosadašnjih istraživanja ukazuju kako učenici mlađe školske dobi u odnosu na učenice manifestiraju nepoželjnije oblike ponašanja u svim mjerenim skalama (Banos i sur., 2019; Navarro-Paton i sur., 2020). Izraženije nepoželjno ponašanje učenika u odnosu na učenice na satovima TZK-a može biti rezultat bioloških predispozicija, individualnih osobina učenika ili pak posljedica društvenih očekivanja. Osim toga, razlike u ponašanju između učenika i učenica mogu biti rezultat njihovih različitih motivacijskih obrazaca. Motivacija je temelj ljudskog ponašanja i može utjecati na pojavu i prihvatljivih i neprihvatljivih oblika ponašanja učenika na satu TZK-a. Prema teoriji samoodređenja (*engl. „Self-Determination Theory – SDT“*), motivacija se promatra kao kontinuum koji se proteže od intrinzične motivacije, preko ekstrinzične motivacije, do amotivacije (Deci i Ryan, 1985). Učenici s naglašenom intrinzičnom motivacijom (IM) na satovima TZK-a uživaju u učenju i vježbanju motoričkih zadataka. Ekstrinzična motivacija (EM) povezana je s postizanjem ciljeva koji ovise o vanjskim čimbenicima. Učenik koji je ekstrinzično motiviran sudjeluje u tjelesnim aktivnostima radi vanjskih motiva kao što su ocjene, nagrade, pohvala ili slično. Treća glavna dimenzija SDT-a je amotivacija (AM), odnosno nedostatak motivacije ili namjere prema ciljanom ponašanju. Učenici s visokim stupnjem amotivacije ne reagiraju na utjecaje okoline, imaju smanjenu potrebu za postignućem te pokazuju sklonost povlačenju ili odustajanju, umjesto rješavanju zadataka, pohađanja nastave TZK-a i vježbanju motoričkih zadataka. U teoriji samoodređenja (SDT) navodi se kako je intrinzična motivacija povezana s adaptivnim kognitivnim, afektivnim i bihevioralnim odgovorima, dok je ekstrinzična motivacija povezana s neadaptivnim kognitivnim, afektivnim i bihevioralnim posljedicama (Deci i Ryan, 2000). Istraživanja koja su proučavala razlike u motivaciji u sportskom kontekstu s obzirom na spol ispitanika ukazuju na postojanje razlika, stoga se očekuju i razlike u manifestaciji nepoželjnih ponašanja, a satovima TZK-a između učenika i učenica.

Školsko nasilje predstavlja vrlo zabrinjavajući društveni problem. Rezultira ponašanjima poput fizičkog i verbalnog zlostavljanja, nepoštivanja autoriteta učitelja te stalnog ometanja odgojno-obrazovnog rada na nastavi (Manzano, 2021). Budući da djeca veći dio svoga vremena provode

u školskom okruženju gdje se manifestiraju takva nepoželjna ponašanja te uzimajući u obzir činjenicu da u Hrvatskoj nema provedenih istraživanja koji bi proučavali navedenu tematiku u kontekstu nastave TZK-a, primarni cilj ovog istraživanja je utvrditi pojavnost manifestacije nepoželjnih ponašanja učenika rane školske dobi tijekom provedbe kinezioloških aktivnosti, a sekundarni cilj je uvidjeti postoje li statistički značajne razlike s obzirom na spol ispitanika.

Metode rada

Ispitanici

Istraživanje je provedeno na 199 učenika četvrtih razreda primarnog obrazovanja osnovnih škola Zadarske županije. Ispitanici su prosječne dobi $AS = 10.8$. S obzirom na kriterij podjele prema spolu ispitanika uzorak je podijeljen na dva sub-uzorka; učenice: $N = 104$ i učenici: $N = 95$.

Postupak

Istraživanje je provedeno anonimno i dobrovoljno u sklopu nastavnog sata Tjelesne i zdravstvene kulture. Prije provedbe istraživanja zatražena je pisana suglasnost ravnatelja škole i roditelja o mogućnosti provedbe istraživanja. Istraživanje je odobreno na 12. redovitoj sjednici Stručnog vijeća Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveučilišta u Zadru, 21. travnja 2022. te je provedeno prema etičkim načelima istraživanja.

Instrument

Učestalost pojave nepoželjnih oblika ponašanja ispitana je prigodnim upitnikom koji je osmišljen u svrhu provedbe istraživanja, a čestice su obuhvatile najučestalija nepoželjna ponašanja na satovima TZK-a: agresivnost, ometanje, neposlušnost u izvršavanju zadataka, slaba angažiranost i loša samodisciplina (Kretch, Kulinna i Cothran, 2010). Tvrdnje unutar prigodnog upitnika ovog istraživanja podijeljene su na skale na način da je 6 tvrdnji procjenjivalo *Skalu nedoličnog verbalnog izražavanja*, 8 tvrdnji *Skalu agresivnost*, 20 tvrdnji *Skale odnosa prema autoritetima* (unutar skale odnosa prema autoritetima 10 tvrdnji se odnosi na *Skalu odnos prema učitelju* i 10 tvrdnji se odnosi na *Skalu odnos prema roditeljima*), a 6 tvrdnji procjenjuje *Skalu nemarnost prema obvezama* (u školi i u obitelji). Sudionici istraživanja izražavali su učestalost pojave nepoželjnih ponašanja učenika na skali Likertovog tipa raspona od 1 do 5 (1 – nikad; 2 – rijetko; 3 – ponekad; 4 – često; 5 – uvijek). Kako bi se provjerila pouzdanost svake subskale provedena je eksploratorna faktorska analiza (EFA). Na temelju analize pouzdanosti može se zaključiti da je pouzdanost tipa unutrašnje konzistencije na tri subskale vrlo dobra (Skala nedolično verbalno izražavanje: $\text{crombach alpha} = 0.86$, Skala agresivnosti: $\text{crombach alpha} = 0.79$ i skala odnosa prema autoritetu - roditelju: $\text{crombach alpha} = 0.79$), odnosno prihvatljiva (Skala odnos prema autoritetu - učitelju: $\text{crombach alpha} = 0.70$ i Skala nemarnosti prema obavezama: $\text{crombach alpha} = 0.71$), za cijeli upitnik crombachova alpha iznosi 0.86.

Razlike u manifestacijama nepoželjnih ponašanja na skalama s obzirom na spol ispitanika testirane su t testom za nezavisne uzorke. Rezultati su obrađeni u programskom paketu Statistika for Windows Statsoft 13.

Rezultati

Uzimajući u obzir rezultate prikazane u Tablici 1 vidljivo je kako se učenici u odnosu na učenice učestalije nedolično verbalno izražavaju ($p=0.00$). Učenici učestalije govore proste riječi dok igraju neke momčadske igre u slobodno vrijeme ($p=0.03$); na satu TZK-a ($p=0,02$) i za vrijeme velikog odmora ($p=0.00$) koriste češće pogrdna imena ($p=0.00$); ako ih netko ismijava češće govore proste riječi ($p=0.00$); više vole gledati filmove sa sportskim sadržajima u kojima se koriste proste riječi ($p=0.00$), a tijekom sportskih aktivnosti svoje osjećaje (npr. sreću, ljutnju, bol, strah, veselje, itd.) učestalije izražavaju prostim riječima ($p=0.00$) u odnosu na učenice.

Na Skali agresivnost (Tablica 2) rezultati ukazuju kako učenici manifestiraju agresivnije oblike nepoželjnog ponašanja u većoj mjeri od učenica ($p=0.00$). Učenici se učestalije potuku dok igraju neke momčadske igre u slobodnoj igri ($p=0.00$); na satu TZK ($p=0.01$) i za vrijeme velikog odmora ($p=0.00$); u sportskoj igri kada ih netko ismijava češće se potuku s njima ($p=0.00$); konfliktne situacije na satu TZK u većoj mjeri rješavaju „šakama“ ($p=0.00$); učestalije uništavaju dvoranu i sportske sprave i rekvizite ($p=0.00$) u odnosu na učenice.

Tablica 1

Rezultati razlika u manifestacijama nepoželjnih ponašanja na Skali nedoličnog verbalnog izražavanja s obzirom na spol učenika (N učenica = 104; N učenika = 95)

	AS 1	SD1	AS 2	SD2	t-test	p
1. U slobodno vrijeme s prijateljima na igralištu tijekom tjelesne aktivnosti govorim proste riječi.	1.43	0.71	1.68	0.90	-2.20	0.03

2. Na satu TZK-a kada igramo momčadsku igru (npr. nogomet, košarka ili rukomet) govorim proste riječi.	1.16	0.48	1.36	0.63	-2.44	0.02
3. Na velikom odmoru kad igramo momčadske igre govorim proste riječi.	1.21	0.55	1.57	0.99	-3.19	0.00
4. Dok igramo momčadske igre druge učenike nazivam pogrđnim imenima.	1.24	0.55	1.60	0.87	-3.53	0.00
5. Kada igramo momčadsku igru, ako me netko nažvcira ili mi se ismijava, govorim proste riječi.	1.52	0.86	1.99	1.04	-3.50	0.00
6. Tijekom sportskih aktivnosti svoje osjećaje (sreću, ljutnju, bol, strah, veselje) izražavam prostim riječima.	1.25	0.60	1.64	0.92	-3.58	0.00
SKALA NEDOLIČNOG VERBALNOG IZRAŽAVANJA	1.33	0.52	1.65	0.68	-3.69	0.00

Legenda: AS 1 – aritmetička sredina učenica, AS 2 – aritmetička sredina učenika, SD1- aritmetička sredina učenica, AS2 – aritmetička sredina učenika; p – nivo značajnosti (<0.05)

Na Skali odnosa prema učitelju (Tablica 3) učenici ukazuju lošiji odnos prema učitelju u odnosu na učenice ($p=0.01$). Učenici u manjoj mjeri pažljivo slušaju što im učitelj govori ($p=0.01$); češće upadaju učitelju u riječ dok govori ($p=0.00$); u manjoj mjeri im se sviđaju razredna pravila te ih se manje i pridržavaju ($p=0.03$); češće se ponašaju na način koji smeta drugim učenicima ($p=0.03$) u odnosu na učenice.

Na Skali odnosa prema roditeljima (Tablica 4) učenici ukazuju lošiji odnos prema roditeljima u odnosu na učenice ($p=0.00$). Učenici se u većoj mjeri suprotstavljaju roditeljima i odbijaju njihove zahtjeve i pravila ($p=0.00$); u većoj mjeri okrivljuju druge za svoje nesportske postupke ($p=0.00$); učestalije u razgovoru o svom nepoželjnom ponašanju na satu TZK-a drsko odgovaraju roditeljima ($p=0.003$); namjerno su manje aktivni na satu TZK-a da razbjesne roditelje ($p=0.04$); više se naljute na roditelje kada im ne žele kupiti nešto od sportske opreme ($p=0.03$) u odnosu na učenice.

Tablica 2

Rezultati razlika u manifestacijama nepoželjnih ponašanja na Skali agresivnosti s obzirom na spol učenika (N učenica = 104; N učenika = 95)

	AS 1	SD1	AS 2	SD2	t-test	p
1. U slobodnoj igri na igralištu, kada igram momčadske igre, potučem se s prijateljima zbog nesuglasica.	1.05	0.26	1.39	0.83	-4.00	0.00
2. Na satu TZK kada igramo momčadsku igru potučem se zbog nesuglasica ili neke druge situacije.	1.09	0.37	1.31	0.73	-2.70	0.01
3. Na velikom odmoru, kad igramo momčadsku igru, potučem se zbog nesuglasica ili neke druge situacije.	1.06	0.23	1.24	0.58	-2.99	0.00

4. U sportskoj igri, kada me netko ismijava, potučem se s njim.	1.29	0.57	1.92	1.04	-5.35	0.00
5. Ponižavam druge učenike tako da im se smijem ili rugam kada ostvare slabije uspjehe u sportu od mene.	1.12	0.38	1.25	0.60	-1.95	0.05
6. Konfliktne situacije na satu TZK-a rješavam „šakama“.	1.21	0.65	1.53	0.87	-2.90	0.00
7. Uništavam dvoranu i sportske sprave i rekvizite.	1.00	0.00	1.11	0.37	-2.89	0.00
8. Uzimam tuđu imaovinu iz svlačionice bez pitanja.	1.11	0.48	1.25	0.65	-1.82	0.07
SKALA AGRESIVNOST I	1.11	0.20	1.37	0.48	-4.99	0.00

Legenda: AS 1 – aritmetička sredina učenica, AS 2 – aritmetička sredina učenika, SD1- aritmetička sredina učenica, AS2 – aritmetička sredina učenika; p – nivo značajnosti (<0.05)

Tablica 3

Rezultati razlika u manifestacijama nepoželjnih ponašanja na Skali odnosa prema učitelju s obzirom na spol učenika (N učenica = 104; N učenika = 95)

Na satu TZK:	AS 1	SD1	AS 2	SD2	t-test	p
1. Ne slušam učitelja dok govori nešto važno.	1.34	0.66	1.61	0.88	-2.5	0.01

2. Ne zapisujem ono što učitelj kaže.	1.83	1.19	1.81	1.18	0.1	0.92
3. Drsko odgovaram učitelju.	1.15	0.60	1.09	0.33	0.8	0.40
4. Motoričke zadatke obavljam uz veliko negodovanje.	2.28	1.19	2.61	1.36	-1.8	0.07
5. Namjerno činim sve da smetam učitelju u radu.	1.06	0.31	1.06	0.28	-0.1	0.90
6. Svađam se s učiteljem.	1.12	0.55	1.14	0.58	-0.3	0.79
7. Upadam u riječ učitelju dok priča.	1.23	0.49	1.49	0.78	-2.9	0.00
8. Hodam po dvorani bez dopuštenja učitelja.	1.41	0.66	1.53	0.81	-1.1	0.28
9. Ne sviđaju mi se razredna pravila i ne poštujem ih.	1.15	0.41	1.34	0.75	-2.2	0.03
10. Ponašam se na način koji smeta drugim učenicima.	1.19	0.48	1.39	0.73	-2.3	0.03
SKALA ODNOSA PREMA UČITELJU	1.38	0.29	1.51	0.42	-2.6	0.01

Legenda: AS 1 – aritmetička sredina učenica, AS 2 – aritmetička sredina učenika, SD1- aritmetička sredina učenica, AS2 – aritmetička sredina učenika; p – nivo značajnosti (<0.05)

Na Skali nemarnosti prema obvezama (Tablica 5) učenici ukazuju veću nemarnost prema obvezama u odnosu na učenice (p=0.00). Učenice u većoj mjeri redovito vježbaju motoričke

zadatke ($p=0.04$), više uče o važnosti redovite tjelesne aktivnosti ($p=0.04$), učestalije same pripremaju opremu za sat TZK ($p=0.00$) i u manjoj mjeri zaboravljaju ponijeti sportsku opremu za sat TZK ($p=0.01$) u odnosu na učenike.

Tablica 4

Rezultati razlika u manifestacijama nepoželjnih ponašanja na Skali odnosa prema roditeljima s obzirom na spol učenika (N učenica = 104; N učenika = 95)

	AS 1	SD1	AS2	SD2	t-test	p
1. Ne slušam roditelje dok mi govore o važnosti svakodnevne tjelesne aktivnosti.	1.49	0.95	1.55	1.03	-0.4	0.68
2. Suprotstavljam se preporukama o tjelesnoj aktivnosti i odbijam zahtjeve i pravila roditelja.	1.24	0.45	1.61	0.94	-3.6	0.00
3. Okrivljujem druge za svoje nespportske postupke.	1.41	0.60	1.80	1.00	-3.3	0.00
4. U razgovoru o mom nepoželjnom ponašanju na satu TZK-a drsko odgovaram roditeljima.	1.24	0.47	1.45	0.82	-2.3	0.00
5. Ne slažem se s roditeljima u nekim odlukama iako znam da mi s tim žele samo najbolje.	2.14	1.03	2.29	1.23	-0.9	0.35

6. Namjerno nisam aktivan na satu TZK-a da naljutim roditelje.	1.14	0.45	1.33	0.79	-2.0	0.04
7. Svađam se s roditeljima o svom ponašanju na satu TZK-a.	1.47	0.78	1.59	0.89	-1.0	0.32
8. Upadam u riječ roditeljima dok pričaju.	1.85	0.86	1.87	0.83	-0.2	0.82
9. Nisam spreman na bilo kakav dogovor s roditeljima.	1.57	0.90	1.82	0.99	-1.9	0.06
10. Naljutim se na roditelje kada mi ne žele kupiti sportsku opremu.	1.45	0.64	1.72	1.05	-2.2	0.03
SKALA ODNOSA PREMA RODITELJIMA	1.50	0.37	1.70	0.61	-2.8	0.00

Legenda: AS 1 – aritmetička sredina učenica, AS 2 – aritmetička sredina učenika, SD1- aritmetička sredina učenica, AS2 – aritmetička sredina učenika; p – nivo značajnosti (<0.05)

Tablica 5

Rezultati razlika u manifestacijama nepoželjnih ponašanja na Skali nemarnost prema obavezama s obzirom na spol učenika (N učenica = 104; N učenika = 95)

	AS 1	SD 1	AS 2	SD 2	t-test	p
1. Redovito vježbam motoričke zadatke.	4.63	0.75	4.38	0.99	2.06	0.04

2. Učim o važnosti redovite tjelesne aktivnosti.	3.86	1.21	3.48	1.30	2.09	0.04
3. Sam pripremam opremu za sat TZK-a.	4.47	1.01	3.72	1.29	4.62	0.00
4. Ne zaboravljam ponijeti sportsku opremu za sat TZK-a.	2.93	1.10	2.52	1.15	2.62	0.01
5. Kasnim na sat TZK-a.	1.40	0.72	1.44	0.75	-0.37	0.71
6. Na satu TZK-a događa mi se da nisam čuo što me učitelj pita.	1.95	0.97	2.05	0.97	-0.73	0.47
SKALA NEMARNOSTI PREMA OBVEZAMA	3.21	0.50	2.93	0.54	3.75	0.00

Legenda: AS 1 – aritmetička sredina učenica, AS 2 – aritmetička sredina učenika, SD1- aritmetička sredina učenica, AS2 – aritmetička sredina učenika; p – nivo značajnosti (<0.05)

Rasprava

U ovom istraživanju je dokazano kako učenici mlađe školske dobi manifestiraju neke oblike nepoželjnih ponašanja te da su ona učestalija kod učenika u odnosu na učenice. Ovakvi rezultati u skladu su s rezultatima dosadašnjih istraživanja koji navode da dječaci manifestiraju nepoželjnija ponašanja u većoj mjeri od djevojčica (Kulinna i sur., 2006; Cothran i Kulinna, 2007; Granero-Gallegos i sur., 2016; Banos i sur., 2017; Glock i Kleen, 2017; Banos i sur., 2019; Granero-Gallegos i sur., 2020; Tounsi i sur., 2024). Ako se ove razlike promatraju s aspekta motivacije, a uzimajući u obzir dosadašnja istraživanja koja naglašavaju da su učenice su na satovima TZK-a više intrinzično motivirane (Barić, Vlašić, Cecić-Erpić; 2013), dobivene razlike provedenog istraživanja koje govore da učenice imaju manje manifestirana nepoželjna ponašanja u odnosu na učenike su očekivane. Uz navedeno, kao jedan od razloga zašto učenici pokazuju učestalije od učenica neke oblike neprihvatljivih ponašanja je i njihova sklonost prema natjecanju i fizičkoj dominaciji koja je izraženija u odnosu na učenice (Glock i Kleen, 2017). Nadalje, jedan od uzroka pojave neprihvatljivih ponašanja na satu TZK-a je i motivacijska klima. Ukoliko je motivacijska klima na

satu TZK-a usmjerena na demonstriranje individualne superiornosti u odnosu na ostale vršnjake ili na izbjegavanje pokazivanja nesposobnosti, takva klima može dovesti do sukoba i neprilagođenog ponašanja među učenicima (Hansen i Rindgal, 2018; Manzano-Sánchez i sur., 2023). U kontekstu ciljne orijentacije na satu TZK-a učenici u odnosu na učenice pokazuju veću usmjerenost na rezultat (Alić, 2017) što može učenike dodatno usmjeriti na postizanje cilja bez razmišljanja na koji način će doći do toga cilja, prilagođenim ili neprilagođenim oblicima ponašanja. Uz navedeno, dosadašnja istraživanja pokazuju da tijekom djetinjstva i adolescencije učenice imaju veću samokontrolu u odnosu na učenike iste dobi (Chapple, Vaske i Hope, 2010; Duckworth i sur., 2015) pa će se vjerojatnije to odraziti i na manju učestalost pojave neprihvatljivih ponašanja na satu TZK-a.

Jedan od mogućih uzroka zašto se dječaci češće nedolično verbalno izražavaju je jer im ono omogućuje privlačenje pažnje na sebe i stvara im osjećaj moćnosti. Berry Brazelton i Sparrow (2013) ističu kako djeca mlađe školske dobi ponekad upotrebljavaju neprimjeren rječnik jer se osjećaju nesigurno pa im nedolično verbalno izražavanje predstavlja mehanizam privlačenja pažnje na sebe ili prikazivanja kao jačih i moćnijih nego što zbilja jesu. Dječaci često imaju potrebu vlastitog dokazivanja u situacijama suparništva među svojim vršnjacima pa im nedolično verbalno izražavanje može poslužiti kao paravan preko kojega se na „ljepši i kulturniji“ način svlada druga osoba (Mikić, Pehar i Mikić, 1999). Opić (2006) navodi kako ima situacija gdje fizički slabiji učenici preko svog individualnog načina komuniciranja, u ovom slučaju nedoličnog verbalnog izražavanja, nastoje pokazati vlastitu moć, dominaciju ili jasno odrediti svoj status unutar vršnjačke grupe. Nadalje, u ovom istraživanju su dobivene izraženije manifestacije nepoželjnih ponašanja na skali agresivnosti kod dječaka u odnosu na djevojčice što je u skladu s rezultatima dosadašnjih istraživanja (Tounsi, 2024). Mogući razlog je što česticama skale agresivnost nisu obuhvaćene tvrdnje koje bi se odnosile na socijalnu agresivnost a dosadašnja istraživanja upućuju da je takav oblik učestaliji kod djevojčica (Juul, 2018). Uz navedeno, uvažavajući biološko- fiziološke teorije etiologije agresivnosti, moguće je da dječaci u većoj mjeri manifestiraju agresivno ponašanje jer pokazuju viši stupanj impulzivnosti, prkosniji temperament, strože mjere discipliniranja od strane roditelja te veći negativan utjecaj vršnjaka u odnosu na djevojčice. Agresivnost, kao manifestacija nepoželjnog ponašanja, veliki je problem školskih sustava na globalnoj razini te mnogi pokušaji pedagoškog djelovanja tj. prevencije, ne donose poželjne rezultate (Zrilić, 2011). Nameće se zaključak kako jedino zajedničko djelovanje svih zaštitnih čimbenika nepoželjnih ponašanja djece može doprinijeti smanjenju učestalosti pojave istih. Kada se promatraju rezultati dobiveni u ovom istraživanju na skalama odnosa prema autoritetima (učitelju i roditeljima), vidljivo je kako učenici imaju više problema od učenica u prihvaćanju autoriteta. Bitno je naglasiti da unatoč tomu, i učitelji i roditelji trebaju postaviti jasna pravila ponašanja, kako u razredu, tako i u obiteljskom okruženju i u slobodno vrijeme, ali i jasno definirati što će se dogoditi ako se ta pravila krše (Raguž, 2016). Kada se govori o odnosu prema autoritetima najčešće manifestacije nepoželjnih ponašanja učenika se isplivljavaju kao: prkos, nemarnost, neposluš, nedisciplina i laganje. Uzelac (1995) navodi kako se razlikuju dva oblika prkosnog ponašanja: otvoreni i prikriveni prkos. Otvoreni prkos se, primjerice u sportskom kontekstu, može očitovati kao otvoreno odbijanje udovoljavanju zahtjeva prilikom, na primjer, izvršavanja postavljenih motoričkih zadataka, napadi bijesa uslijed lošeg postignutog rezultata na sportskom natjecanju, nekontrolirano bacanje sportskih rekvizita i slično. Prikriveni prkos može se manifestirati kao nedovoljno tjelesno vježbanje, izbjegavanje dodatnog uvježbavanja motoričkih zadataka te indiferentnost na „kazne“ koje se izriču kod, primjerice, nepoštivanja sportskih pravila kao što je diskvalifikacija sa sportskog natjecanja. Bitno je istaknuti kako je obiteljsko okruženje ključni kontekst u kojem učenici oblikuju sliku o interpersonalnim odnosima i

kreiraju vlastite obrasce socijalnih interakcija. Iz tog razloga odgoj u obitelji može predstavljati učinkovitu zaštitu djeteta od manifestacije njihova nepoželjnog ponašanja u toj dobi (Raboteg-Šarić i Brajša-Žganec, 2001). Rezultati ovog istraživanja ukazuju kako su dječaci nemarniji i površniji prema obavezama i osobnim stvarima u odnosu na djevojčice. U cilju smanjenja nemarnosti kod učenika, Opić (2007) smatra kako je potrebno izvršiti opservaciju i identifikaciju nemarnog ponašanja, potom provesti metodičku prilagodbu, a na kraju izvršiti kontrolu i nadzor i usmjeravanje nemarnih učenika u različite aktivnosti.

Doprinos provedenog istraživanja očituje se u činjenici da se radi o prvom istraživanju u Hrvatskoj koje je imalo za cilj identifikaciju nepoželjnih ponašanja učenika mlađe školske dobi na satovima TZK-a. Rezultati mogu predstavljati polazište na osnovu kojega bi se u budućnosti mogle provoditi intervencije s ciljem redukcije pojavnosti takvih oblika ponašanja. Uz navedeno, rezultati istraživanja naglašavaju da se prilikom rješavanja nepoželjnih situacija treba usmjeriti dodatna pažnja na dječake koji učestalije manifestiraju nepoželjna ponašanja. Mora se istaknuti da istraživanje ima određene nedostatke u vidu kvalitetnijeg odabira mjernog instrumenta s detaljnijom psihometrijskom analizom, te većim odabirom broja ispitanika kako bi se dobiveni zaključci mogli generalizirati. U budućim istraživanjima bilo bi interesantno istražiti što doprinosi i u kojoj mjeri na pojavu nepoželjnih ponašanja na satovima TZK-a.

Zaključak

Nepoželjna ponašanja učenika tijekom provedbe kinezioloških aktivnosti sastavni su dio svakodnevnog odgojno-obrazovnog rada učitelja u primarnom obrazovanju. Manifestacija takvih oblika ponašanja prisutna je i kod dječaka i djevojčica, a u ovom istraživanju dobiveno je kako je takvo nepoželjno ponašanje učestalije kod dječaka, stoga bi prevencija trebala biti naglašenija kod učenika, ali nikako ne bi trebala izostati ni kod učenica. Prvi korak u postupku prevencije trebalo bi biti prepoznavanje i klasificiranje nepoželjnih ponašanja učenika. Drugi korak je proaktivno planiranje odgojno-obrazovnog procesa s jasno definiranim ishodima, pravilima ponašanja i obavezama učenika te metodički ispravno strukturiranim nastavnim procesom. Učitelj bi nadalje trebao unaprijediti sposobnosti upravljanja nastavnim procesom s obzirom na uočena nepoželjna ponašanja i djelovati na poboljšanje osobnih interpersonalnih komunikacijskih vještina kako bi što bolje rješavao nestandardne situacije. Uz navedeno, učitelj bi trebao učenicima davati i povratne informacije u obliku pohvale za poželjno ponašanje te jasno definirati pravila ponašanja i sankcije koje se primjenjuju ukoliko se ne poštuju postavljena pravila.

Literatura

1. Alić, J. (2017). Gender Differences in Goal Orientation Between High School students in *Physical*
2. *Education Classes. Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 19 (Sp. Ed. 2), 171-188.

3. Banos R. (2020). Boredom and disruptive behaviours in the physical education classroom. *Journal of Sport and Health Research*, 12(3), 406-419.
4. Banos R. (2021). Clima motivacional y conductas disruptivas en educación física en estudiantes españoles y mexicanos de educación secundaria. *Journal of Sport and Health Research*, 13(1), 1-12.
5. Banos, R., Barretos-Ruvalcaba, M., i Baena-Extremera, A. (2019). Protocol for the study of the academic, psychological and physical activity variables that influence the academic performance of Mexican and Spanish adolescents. *Espiral. Cuadernos del Profesorado*, 12(25), 89-99. doi:10.25115/ ecp.v12i25.2480
6. Banos, R., Ortiz-Camacho, M. M., Baena-Extremera, A., & Tristan-Rodriguez, J. L. (2017). Satisfaction, motivation and academic performance in students of secondary and high school: background, design, methodology and proposal of analysis for a research paper. *Espiral. Cuadernos del Profesorado*, 10(20), 40-50. doi:10.25115/ecp.v10i20.1011
7. Barić, R., Vlašić, J. i Cecić Erpič, S. (2014). Goal orientation and intrinsic motivation for physical education: Does perceived competence matter? *Kinesiology* 46, (1) 117-126.
8. Bašić, J. (2009). *Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih*. Zagreb: Školska knjiga.
9. Berry Brazelton, T. i Sparrow, J.D. (2003). *Disciplina - Brazeltonov pristup*. Buševac: Ostvarenje.
10. Bouillet, D., Uzelac, S. (2007). *Osnove socijalne pedagogije*. Zagreb: Školska knjiga.
11. Jukić Lušić, I. (2006). Prevencija neprihvatljivih oblika ponašanja u predškolskoj dobi. *Dijete i društvo: časopis za promicanje prava djeteta*, 37(05), 103-126.
12. Buscá, F., Ruiz, L., i Rekalde, I. (2014). Conflict resolution in schools as Learning Communities through physical education. *Retos. Nuevas tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación*, 25, 156-161. doi:10.47197/retos.v0i25.34503
13. Chapple, C. L., Vaske, J., & Hope, T. L. (2010). Sex differences in the causes of self-control: An examination of mediation, moderation, and gendered etiologies. *Journal of Criminal Justice*, 38(6), 1122-1131.
14. Cothran, D. J., & Kulinna, P. H. (2007). Students' reports of misbehavior in physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 78(3), 216 -224. doi:10.1080/02701367.2007.10599419
15. Deci, E. L. i Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic motivation and selfdetermination in human behavior*. New York: Plenum.
16. Duckworth, A. L., Shulman, E. P., Mastrorarde, A. J., Patrick, S. D., Zhang, J., & Druckman, J. (2015). Will Not Want: Self-Control Rather than Motivation Explains the Female Advantage in

Report Card Grades. *Learning and individual differences*, 39, 13-23.
[doi:10.1016/j.lindif.2015.02.006](https://doi.org/10.1016/j.lindif.2015.02.006)

17. Glock, S., & Kleen, H. (2017). Gender and student misbehavior: evidence from implicit and explicit measures. *Teaching and Teacher Education*, 67, 93-103. [doi:10.1016/j.tate.2017.05.015](https://doi.org/10.1016/j.tate.2017.05.015)

18. Granero-Gallegos, A., & Baena-Extremera, A. (2016). Validation of the short-form Spanish version of the physical education classroom instrument measuring secondary pupils' disruptive behaviours. *Cuadernos de Psicología del Deporte*, 16(2), 89-98. Preuzeto 10.11.2024. s <https://revistas.um.es/cpd/article/view/264451>

19. Granero-Gallegos, A., Baños, R., Baena-Extremera, A., & Martínez-Molina, M. (2020). Analysis of misbehaviours and satisfaction with school in secondary education according to student gender and teaching competence. *Frontiers in Psychology*, 11(63). Preuzeto 12.12.2024. s <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.00063>

20. Hansen, G., & Ringdal, R. (2018). Formative assessment as a future step in maintaining the mastery-approach and performance-avoidance goal stability. *Studies in Educational Evaluation*, 56, 59-70. [doi:10.1016/j.stueduc.2017.11.005](https://doi.org/10.1016/j.stueduc.2017.11.005)

21. Juul, J. (2018). *Agresivnost! Nov i opasan tabu?* Zagreb: Harfa.

22. Koller-Trbović, N. (2005). Neposlušnost i nepoštivanje pravila i autoriteta. *Dijete i društvo* 7, 29-39.

23. Kulinna, P. H., Cothran, D., & Regualos, R. (2006). Teachers' reports of student misbehavior in physical education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 77(1), 32-40. [doi:10.1080/02701367.2006.10599329](https://doi.org/10.1080/02701367.2006.10599329)

24. *Kurikulum nastavnog predmeta Tjelesna i zdravstvena kultura za osnovne škole i gimnazije* (2019). Zagreb: Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Preuzeto 10.9.2024. s <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://mzom.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Publikacije/Predmetni/Kurikulum%20nastavnoga%20predmeta%20Tjelesna%20i%20zdravstvena%20kultura%20za%20osnovne%20skole%20i%20gimnazije.pdf>

25. Krech, P. R., Kulinna, P. H., & Cothran, D. (2010). Development of a short-form version of the Physical Education Classroom Instrument: measuring secondary pupils' disruptive behaviours. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 15(3), 209-225. [doi:10.1080/17408980903150121](https://doi.org/10.1080/17408980903150121)

26. Maddeh, T., Bennour, N., i Souissi, N. (2015). Study of students' disruptive behavior in high school education in physical education classes. *Advances in Physical Education*, 5(3), 143-151. [doi:10.4236/ape.2015.53018](https://doi.org/10.4236/ape.2015.53018)

27. Manzano, D. (2021). Diferencias entre aspectos psicológicos en Educación Primaria y Educación Secundaria: motivación, necesidades psicológicas básicas, responsabilidad, clima de

- aula, conductas antisociales y violencia. *Espiral. Cuadernos del Profesorado*, 14(28), 9-18.
[doi:10.25115/ecp.v14i28.4198](https://doi.org/10.25115/ecp.v14i28.4198)
28. Manzano-Sanchez, D., Ferrer-Lopez, B., Battaglia, G., & Gomez-Lopez, M. (2023). Support for autonomy and fear of failure in physical education lessons. Differences between “gender and physical extracurricular sports. *Espiral. Cuadernos del Profesorado*, 16(34), 1-11.
[doi10.25115/ecp.v16i34.9476](https://doi.org/10.25115/ecp.v16i34.9476)
29. Mikić, P., Pehar, M. i Mikić, M. (1999). *Psovka u hrvatskome i njemačkome jeziku*. Mostar: Ziral.
30. Narodne novine 27 (2019). *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Tjelesne i zdravstvene kulture za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj*. Zagreb: Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
31. Navarro-Patón, R., Mecías-Calvo, M., Gili-Roig, C., & Rodríguez-Fernández, J.E. (2022). Disruptive behaviours in Physical Education classes: A descriptive research in compulsory education. *Journal of Human Sport and Exercise*, 17(3), 504-517. [doi:10.14198/jhse.2022.173.03](https://doi.org/10.14198/jhse.2022.173.03)
32. Neljak, B. (2013). *Kineziološka metodika u osnovnom i srednjem školstvu*. Zagreb: Gopal.
33. Olweus, D., & Breivik, K. (2014). Plight of victims of school bullying: the opposite of well-being. In A. Ben-Arieh, F. Casas, I. Frønes and J. E. Korbin (Eds.), *Handbook of child well-being: Theories, methods and policies in global perspective* (pp. 2593–2616). New York: Springer.
34. Opić, S. (2006). Komorbiditet poremećaja ponašanja učenika. *Pedagoška istraživanja*, 3(2), 109-120.
35. Opić, S. (2007). *Poremećaji u ponašanju učenika osnovne škole: pojava, uzroci, oblici i pedagoška prevencija*. [neobjavljena doktorska disertacija], Zagreb: Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu.
36. Raboteg-Šarić, Z. i Brajša-Žganec, A. (2000). Roditeljski odgojni postupci i problematično ponašanje djece u ranoj adolescenciji. U: Bašić, J. i Janković, J. (ur.) *Roditeljski odgojni postupci i problematično ponašanje djece u ranoj adolescenciji* (str. 155-170). Zagreb: Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladeži i zaštitu djece s poremećajima u ponašanju.
37. Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2000). Self- determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55 (1), 68-78. Preuzeto 12.12. 2024. s
a. https://selfdeterminationtheory.org/SDT/documents/2000_RyanDeci_SDT.pdf
38. Ryan, R. M., & Patrick, H. (2009). Self-determination theory and physical activity: The dynamics of motivation in development and wellness. *Hellenic Journal of Psychology*, 6, 107-124.

39. Raguž, A. (2016). *Pozitivna disciplina u razredu*. Vukovarsko-srijemski učitelj. Vinkovci: Hrvatski pedagoško-književni zbor, Ogranak Vukovarsko-srijemske županije.
40. Sulbaran, A., & Leon, A. (2014). Estudio de las conductas disruptivas en la escuela segun la percepción docente. *Administración Educativa*, 2, 35-50. Preuzeto 13.12.2024. s <https://erevistas.saber.ula.ve/index.php/administracio>
41. Tounsi, O., Trabelsi, O., Souissi, M. A., Koubaa, A., Gharbi, A., Scharenberg, S., & Bahloul, M. (2024). Disruptive behaviors in Tunisian physical education settings: Gender and school level can matter. *Psychology in the Schools*, 61(3), 962-975. doi:10.1002/pits.23093
42. Uzelac, S. (1995). Prkos kao jedan od kriterija pravovremene identifikacije učenika osnovne škole rizičnoga socijalnog ponašanja. *Kriminologija i socijalna integracija*, 3(2), 107-121.
43. Zrilić, S. (2011). *Djeca s posebnim potrebama u vrtiću i nižim razredima osnovne škole*. Čakovec: Zrinski.
44. Zrilić, S., Klasnić, I. i Đuranović, M. (2024). *Nepoželjna ponašanja djece, rana predškolska i mlađa školska dob*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, Sveučilište u Zadru, Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.

**Teaching (Today for) Tomorrow:
Bridging the Gap between the Classroom and
Reality**

3rd International Scientific and Art Conference
Faculty of Teacher Education, University of Zagreb in
cooperation with the Croatian Academy of Sciences and
Arts

**Differences in the manifestation of undesirable behavior in
early school-age children during the performance of
kinesiology activities with regard to gender**

Abstract

The goal of the research is to determine whether there are statistically significant differences in the frequency of occurrence of unacceptable forms of behavior during the implementation of kinesiology activities among early school-aged students, with regard to the gender of the respondents. The research was conducted on 199 students of the fourth grade of primary education in elementary schools in Zadar County. Considering the criterion of the respondents' gender, the sample was divided into two sub-samples; girls: N= 104 and boys: N= 95. The frequency of occurrence of unacceptable forms of behavior was examined with an appropriate questionnaire designed for the purpose of conducting research. The statements in the questionnaire are divided into four scales: the scale of inappropriate verbal expression, the scale of aggressiveness, the scale of attitudes towards authorities - the teacher, the scale of attitudes towards authorities - parents and the scale of negligence towards obligations (at school and in the family). Research participants expressed the frequency of occurrence of unacceptable behavior on a scale ranging from 1 to 5 (1 - never; 2 - rarely; 3 - sometimes; 4 - often; 5 - always). Differences according to the sex of the subjects were tested with the t test. The research results indicate that there are statistically significant differences in the frequency of implementation of unacceptable forms of behaviour during kinesiology activities between boys and girls in primary education. According to the mentioned results, boys, compared to girls, show a higher frequency of unacceptable behaviour on all scales. The obtained research results point to the fact that when designing and implementing interventions aimed at reducing unacceptable forms of behaviour, special attention should be directed towards boys.

Key words:

aggressiveness; differences; inappropriate behaviour; negligence; students

Revizija #3

Stvoreno 6 svibnja 2025 20:19:22 od Marijana Kardum

Ažurirano 21 svibnja 2025 08:40:12 od Martina Gajšek